

A KISVENDÉGLŐS

(VOLT SZEMLE)

A MAGYARORSZÁGI KISVENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK
HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS PINCZÉREK SZAKLAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁRA Egész évre 12 korona Fél évre 6 " Negyed évre 3 " Egyes példány ára 24 fillér		FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS NIKHÁZY GÉZA	Megjelenik minden csütörtökön Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Rákóczy-tér 4. szám
--	--	---	---

A kisvendéglősök legközelebbi összejövetele Riedl Ágoston kartársunknál (Ó-utca 9. sz. alatt) e hó 26-án délután 4 órakor tartatik meg.

Ott legyünk mindannyian!

Az egyesületek és a szaksajtó.

A gazdasági pangás, mely már évek óta tart, oda juttatta úgy az iparunkat, mint kereskedelmünket, hogy egyesek a legképtelenebb versenyt fejtik ki, mely verseny azonban csakis a kisiparost és kiskereskedőt rontja leginkább.

Ezen versenyek ellen egyesben küzdeni teljes lehetetlenség, ezért szükséges, hogy minden szakmának meg legyen az ipartestülete, vagy társulata, valamint a nélkülözhetetlen szaksajtója is.

Az ipartársulatoknak azonban törekedniök kell arra is, hogy valamely hatósági jelleggel is bírjanak, mint p. o. a „fuvarosok ipartársulata“ a hajtási jogosítványokat adja ki, a mi azt eredményezi, hogy a gazdák inkább kapnak megbízható kocsisokat, mert a megbízhatatlanokat nem ajánlja a „hajtási jogosítvány“ elnyerésére.

A korcsmárosok ipartársulatának viszont arra kell törekedni, hogy az engedély kiadhatás iránt meghallgattassék, mely körülmény azt eredményezné, hogy a tisztességtelen verseny, ha nem is szünnék meg egészen, de feltétlenül korlátozottnak és nem terjedhetne tovább.

Az e fajta bajok és a bennünket fojtogató sörkartell szülte meg a mi ipartársulatunkat és szaksajtónkat is.

Ime egy példa annak igazolására, hogy tényleg nagy szükség van az ipartársulatra; a Sárkány-utczában ez idő szerint 7 korcsma van, melyek tulajdonosai nagyrészt csak vergődnek és mégis egy bérkocsi-iparos, kinek pénze elég van, nem kaphat több számot, hogy a pénzét abba rakhatná bele, korcsmát akar nyitni a nevezett utczában, nemkülönben még egy másik egyén is, ki szintén egy másik ipart is üz.

Az ilyen dolgok megakadályozását tűzte ki célul ipartársulatunk és mire az első lépést már is megtette, mert az ilyenek megakadályozására egy magányosan senki sem vállalkozhatik, miután fáradsága és küzdelme csak meddő maradna.

A bérkocsi ha megfogja nyitni a korcsmáját, mi lesz első dolga? Az, hogy konkurencziájával tönkre tegye a létező korcsmárosokat, kiknek ez szakmájuk és jogosultak a korcsma vezetésére, hisz tudjuk, „ki bírja marja“, a bérkocsi pedig bírja, mert úgy számít: első évben reá fizetek pár 100 forintot, de elkergetem innét a többit, magam leszek és akkor behozom bőven a reá fizetett összeget.

Hogy azonban az ilyen dolgokat kellő időben lehessen napfényre hozni, szükséges a sajtó, ki a történeteket és a történendőket hírül adja.

Ezért fordulok hozzátok szaktársak az iránt, lépjete be az ipartársulatba, mert csakis úgy lehet küzdelmünk eredményes, ha együttessen küzdünk és az lesz jelszavunk: „egy valamennyiért, valamennyi egyért“, pártoljátok lapunkat „A kisvendéglős“-t, ki nehéz küzdelmünkben mellettünk van és segíti igazságos ügyeinket diadalra juttatni.

Szaktársak! az igazság velünk van, tömörüljetekek mellénk, a hol pedig az igazság van, ott az Isten segítsége sem hiányzik, már pedig ha az Isten segít, mi sem nehéz.

A kisvendéglősök mozgalma.

A kisvendéglősök által megkezdett mozgalom mindég jobban jobban terjed, miután a tagok már belátják a jelenlegi állapotok tarthatatlanságát és hogy ennek orvoslására csakis az *ipartársulat* van hivatva. Ennek tulajdonítható, hogy az utolsó értekezleten Jármer tagtársnál oly szép számban jelentek meg a tagok, ott voltak még a pártolásunkra alakult sörkartárak képviselői is.

Az értekezleten Drechsler elnök előadta, hogy őt Aich Bierfer-silberer mindenütt rágalmazza és hogy ő fölszólította Aichot vádjainak bizonyítására és a lapokban való közlésére.

Miután Zalai titkár előadta, hogy Aich mindenütt hivatkozva tartalékos tiszt voltára, nagy hangon utal arra, hogy ő azt tehet, mi neki tetszik, mikor azonban helytelen eljárására figyelmeztetik, gyáván meghátrál és azzal takarózik, hogy „ő csak eszköz, miután alárendelt közeg“ az értekezlet nagy lelkesültséggel egyhangulag elhatározta a titkár indítványára, hogy Aichot nem tartja érdemesnek arra, hogy vele tovább is foglalkozzék. Tegyen Aich bármit is, a korcsmárosok arra nem reagálnak többé és így feleslegesnek tartja Drechsler elnök iránti bizalmának más módon való nyilvánítását.

Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy Dréhartól sört többé nem vesznek, vele végleg szakítanak, ellenben minden áron pártolni fogják a most idetelepedett sörkartárosokat, ha mindjárt drágábban fizetik is a sört, még pedig oly módon, hogy kinek vendégei a sör jóságára fektetnek súlyt, azok steinfeldi sört mérjenek, a többiek pedig schelnhofit vagy sopronit.

Az egybegyűlt tagok Jarmertől, Kása Géza tagtárshoz mentek, hogy ötlet egy régebben tett ígéretére is figyelmeztessék.

Az italmérési engedély.

1900. január 1 óta tehát ki van zárva az, hogy bevándorolt egyének rövidesen korcsmát vagy pálinkamérést nyitnak, vagy szatőcsboltot nyitva, italmérési engedélyért folyamodjanak. Ha bevándorlott egyén italmérést akar gyakorolni, akkor előbb magyar állampolgárságot kell szereznie, vagyis honosíttatni kell magát. A honosításhoz azonban szükséges, hogy a honosítandó legalább öt év óta lakjék az országban és ezen idő alatt adót fizessen és kifogástalanul viselje magát. Ez alól csak egy kibuvó van, az tudniillik, ha a bevándorlott egyén valami magyar állampolgárral örökbe fogadtatja magát. Ez esetben honosítható, ha nem is lakik még itt öt év óta és ha nem is fizetett eddig adót. No de az efajta örökbefogadások aligha fognak valami nagy számmal előfordulni.

A szeszes italok kimerésére vagy kismértékben való elárúsítására, valamint az égetett szeszes italok nagyban való eladására szóló engedélyt *írásban kell kérni az üzlet helyére illetékes pénzügyigazgatóságtól.*

A folyamodványnak tartalmaznia kell:

a) a folyamodónak nevét, lakását, foglalkozását és annak meg-

említését, vajjon folyamodó ugyanabban a községben már bir-e italmérési engedéllyel s milyen fajta engedély az;

b) az italmérésre szolgáló helyiségnek megnevezését, utca, házszám és ajtószám szerint, valamint annak megemlítését, hogy mely különös alkalmakkor szándékozik a folyamodó egyén a kimérést vagy a kismértékben való árusítást az üzlethelyiségen kívül, a község határában más meghatározott helyen is gyakorolni (pl. vásárok, bucsuk és egyéb sokadalmak alkalmával);

c) az eladandó szeszes italok névszerint való felsorolását (bor, sör, szesz, pálinka, likőrök stb.) valamint a pinczéknek és más helyiségeknek megnevezését, melyekben az italkészletek tartanak;

d) annak a kijelentését, hogy az engedély a folyamodványban felsorolt italoknak a korlátlan kimérésére (korcsma), vagy korlátolt kimérése (poharazás, utcára való kimérés), vagy pedig kismértékben való elárúsítására (vagy égetett szeszes italok nagyban való eladására) kéretik-e;

e) hogy az italmérést a folyamodó maga fogja-e gyakorolni, avagy saját felelőssége mellett, megbízott útján s névszerint ki által kívánja gyakoroltatni;

f) hogy az engedélyt a folyamodó határozatlan, avagy bizonyos meghatározott időre kéri-e;

g) hogy a folyamodónak van-e valami elsőbbségi igénye az italmérésre és mi alapon (lásd alább)? Igenlő esetben az elsőbbségi igényjogosultság hiteles bizonyítványokkal kimutatandó.

A folyamodványban egyszersmind kimutatandó az engedélyt-kérőnek:

h) teljeskorúsága, a mit anyakönyvi kivonattal (keresztlevéllel), vagy a községi előljáróság bizonyítványával kell igazolni;

i) teljes megbízhatósága és feddhetetlen előélete, mit községi erkölcsi bizonyítvány által kell kimutatni;

k) magyar állampolgársága, a mi községi bizonyítvánnyal igazolandó. (A teljeskorúság, feddhetetlen előélet és a magyar állampolgárság igazolása egy bizonyítványba is foglalható össze.)

l) nem teljeskoruaknál a gyámhatóság beleegyezése és üzletvezető megnevezése is megkívántatik.

(„Teljeskoru“ vagy másképen „nagykoru“ az, aki életének 24. évét betöltötte s kiskorúsága meghosszabbítva nincs; továbbá, a ki még nincs ugyan 24 éves, de nagykorusított. A nagykorusítás vagy az által történik, hogy a gyámhatóság a kiskorut nagykorunak nyilvánítja, vagy az által, hogy a kiskoru, ha 18. életévét betöltötte, az atyának, illetőleg gyámnak gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével önálló ipart üz, vagy azáltal, hogy az atyai hatalmat gyakorló atya a 20. évét betöltött kiskoru fiának vagyonát ennek szabad rendelkezésére bocsájta vagy beleegyeznek, hogy ez

önálló háztartást alapítson, feltéve, hogy mindegyik esetben hozzájárul a gyámhatóság jóváhagyása. A nő, ha nincs is még 24 éves, férjhezmenetel által nagykoruvá lesz és ezt a nagykorúságát megtartja akkor is, ha 24 éves kora előtt özvegyeségre jut, vagy házassága felbontatik.)

Üzletvezetőt kötelesek bejelenteni a jogi személyek (egyesületek, testületek, alapítványok, *fogyasztási szövetkezetek, társas-körök*) is, valamint azok is, a kik az üzlet személyes vezetésében el nem hárítható akadály által gátolva vannak. Az ilyen üzletvezetőnek magyar állampolgárnak, feddhetetlen előéletűnek és nagykorunak kell lennie. Az engedélyes időleges távolléte vagy akadályoztatása alatt, saját felelőssége fentartásával, a vele egy háztartásban élő családtagjai által magát helyettesítheteti, s ezen helyettesítés bejelentése csak akkor kötelező, ha az időleges helyettesítés két havi időszakot meghalad.

m) Hajókra, vasutakra, vasuti vendéglőkre, katonai laktanyákra, várerődökre és gyakorló helyekre kiadandó engedélyeknél a folyamodványhoz csatolni kell az illetékes hajózási vagy vasuti vállalat, illetőleg katonai parancsnokság beleegyező nyilatkozatát.

Az egy községben lakó bortermelők saját termésű boraiknak *kismértékben való elárúsítására* (csakis erre!) szóló engedélyért közösen egy beadványban, vagy pedig a községi előljáróság útján folyamodhatnak és a községi előljáróság a folyamodókra vonatkozó bizonylatokat egy iratba (jegyzékbe) is foglalhatja.

Az italmérési engedély iránti kérvények első ive 2 *koronás*, minden további ive 1 *koronás* bélyeggel látandó el; a kérvényben továbbá az engedélyokmányra szükséges 2 *koronás* bélyeg is melléklendő. Ha egy község bortermelői együttesen vagy a községi előljáróság útján folyamodnak saját termésű boraiknak kismértékben való elárúsítására szóló engedélyért, akkor a folyamodvány annyi 2 *koronás* bélyeggel látandó el, a hány bortermelő nevében beadatik, s ahhoz az engedélyokmányok kiállítására ugyanannyi 2 *koronás* bélyeg melléklendő.

Egyesült erővel.

(j) „Sok lúd disznót győz“ — tartja a közmondás. Az igaz, hogy mi, kisvendéglősök, nem vagyunk ludak, de azért egyesülve, egyetértve legyőzhetjük a — disznókat: a kartell-kötő, pióca-fajzat sörgyárosokat.

Sokszor mondtuk s régi igazság: több embernek több a keze, több embernek több az esze — több kéz, több ész nagyobb munkát végezhet, mint egy. Mi kisvendéglősök pedig nagy munka előtt állunk. A pénzzel, ezzel a világkormányzóval kell megvere-

⇒ TÁRCZA ⇐

A nemzeti asszony.

— Elbeszélés a szabadságharcból. —

Irta: JOVICZA ISTVÁN.

(Folytatás.)

III.

Egy osztrák katonákkal megszállt kisebb faluban a polgárok és katonák között szájról-szájra járt, hogy egy kiváló szépségű magyar asszonyt fogtak el szolgájával együtt. Egy magyar asszonyt, ki katona ruhában és lovon nyargalva, igyekezett egy magyar táborba.

Mindenki érdeklődéssel nézett a hadbírótság ítélete elé, mely éjfél tájban ült össze.

Mikor a kakas az elsőt kukorékolta, dobszó mellett kísérték egy öreg, félkezű honvédet a piac-térre, hogy az ítéletet végrehajtsák. Ez János volt. Mintha megifjult volna, kiegyenesedve haladt a fölfegyverezett katonák között s ha látott egy magyar arcot, mely sóvárgó, bus tekintetet vetett rája, büszkén oda szólt:

— Ne busulj, hisz még csak én halok meg, hazád megmarad, azt meg nem ölhetik . . .

Ha így szólt, mindannyiszor olyan ütlegetek kellett elszenvednie, a milyenek után még egy ifju is összeroskadott volna.

Ő erős volt. Haza- és szabadságszeretete öntött belé erőt.

A piac-térre értek. János letérdelt, jobbkezét szívére téve, hidegvérrel, elszántsággal ennyit mondott:

— Éljen a haza!

A felelet három lövés volt. János előre bukott. Fejéből csurgott a vér.

— Vége — szólt az egyik katona s megfogva a tetemet, bedobta a befagyott mocsaras árokba.

A katonák elmentek. Egy pár öreg, subás magyar maradt ott s nézegették a holttestet.

— Kár ilyen öreg embernek már a veszedelmet keresni — szólt az egyik.

— Abbizony, jobban tette volna, ha otthon marad — szólt egy másik.

Erre megmozdult a holttest. A körülállók megdermedtek, megborzadtak.

— Mit kár? Miért kár? A szabadságért küzdeni kár? — így szólalt meg a holtnak vélt János.

Az öreg emberek azt se tudták, fussanak-e, vagy kiáltsanak, csak álltak, bámultak hol egymásra, hol az öreg honvédre.

— No, ne nézzetek olyan nagyon. Hiszen nem haltam meg. A gyilkosok csak a bal fületem lötték le . . .

Néznek, csodálkoznak az öreg subások, miglen az egyik megszólalt:

— Vigyáznia kell ám.

— Tudom — felelt János — csak kendteknek ne járjon el a szája.

kednünk. Azaz dehogya a pénzzel kell megverekednünk. Hisz' ez könnyű volna. A pénzt elverni nem nagy dicsőség. No de nem is ezt értettem. Nem ezt, hanem a szellemet, és azt az osztályt, mely ennek az ördögi kormányzónak, a pénznek hódol és ennek a rab-szolgája. Ezek pedig legtöbbször a gazdag, milliomos gyárosok. Sok a pénzük, nagy a gazdaságuk és mégis többet kívánnak. Amolyan telhetetlen zsákok, a melyiket hiába ömünk. Alul lyukasok és a mit fölül rakunk be, alul kipotyog.

Igy vagyunk mi a sörgyárosokkal. Évtizedek óta tömjük őket keserves garasainkkal és idáig se telt meg. (Mind a féle igaz magyarok sokáig tömtük birka-türellemmel, oly addig, míg utóbb a miénk is odakerült.) És ekkor kezdtünk feleszmélni. És mindannyian kérdeztük önmagunktól: jól van-e ez így s nem lehetne-e ez másképp? Felelt pedig erre az összeség: varrjuk be a zsákot! Az eszme, mint minden új, tetsző volt előttünk s két kézzel fogtuk a tüt és czérnát, hogy a varrást elvégezzük.

A tü — mondjuk — az Ipartársulat, a czérna a mi lapunk. (Mi még nem is vagyunk ennél erősebbek.) A tübe az akarat befűzte a czérnát és megkezdte a varrást. De most látjuk, hogy a zsák varrása nehezen megy, mert nincs a ki a hasadást összefogná és a tü alá tartaná.

Kartársak, ugy-e, bosszusan olvassátok ezt a mi mostoha sorsunkkal incompatibilis komikus társalgást. No de ne boszankodjatok. Ha mindezeket komolyan fölfogjátok, elvész itt a komikum s maga a való, az igazság ötlük szemünkbe.

Bizony ez komoly dolognak a bevezető része akar lenni, s most el is mondom, mit akarok én ebből kihozni, vagy talán már tudjátok is? azt hiszem. No, de azért mégis elmondom.

Hát bizony az Ipartársulat és a mi lapunk valóban csak tü és czérna, azaz világosabban mondva: eszköz, a melylyel a telhetetlen zsákot bevarrhatjuk, a sörgyárosokat megakadályozhatjuk további rabló-utukban. Mert még mindig ezen az uton vannak s bár méltó ellenre találtak mibennünk, mégis tovább folytatták garázdálkodásaikat. És miért? Csak azért, mert látják, hogy a tünek és a czérnának, az Ipartestületnek és a mi lapunknak még nincs elegendő munkása, hive. És ebben igazuk van. Miért adnák is meg magukat, ha — mi nem akarjuk.

De kisvendéglősök, az egyszer már *akarjunk* tenni valamit a magunk és a felebarátaink érdekében s egyesülve, egy akarat — varrjuk be a telhetetlen zsákot, törjük le a garázdálkodó fenekét szarvát, mert utóljára egytől-egyig áldozatai leszünk összekülvésűeknek. Szövünk mi is összeesküvést ellenük, mi többben vagyunk mint ők s habár pénz és hatalom dolgában fölöttünk állanak, azért mégis legyőzhetjük őket.

— Ah, dehogya — mondták kórusban.

János föltápázkodott s óvatosan körülnézett.

— És most — szólt — adja ide az egyik közülök a subáját, a másik a sapkáját, hogy elrejtőzhessenek a faluban.

Ki is segítették az öreg parasztok s így mehetett a falu felé.

„Ave Mária“-ra harangoztak.

Kemény, csunya egy est volt. Fújt és füttyült a szél. Verdeste, törte a kis ablakokat. Gyökerestől tépte ki a százados fákat s magával vitte a házak tetejét is.

Mintha Istenitélet lett volna.

Mindenki behuzódott a meleg szobába s rettegve, félve küldték föl imáikat a hatalmas Istenhez, hogy „szabadíts meg a gonosztól!“

Még a katonák is behuzódtak a szállásaikba s pipázgatva hallgatták a szél czifra zenéjét, mely egyszer üvöltött, egyszer sivitott.

A vak sötétségben egy alig látható emberi alak botorkál. A község háza előtt, a hol a katonai hadbíróság és a börtön van, megáll s vizsgálódik. Seholy egy szál katona sem. A kerten keresztül bemészik az udvarba. Ott egy ablakból világosság szűrődik ki.

Benéz. Látja, a mint a tiszték dorbézolnak, mulatoznak. Megismeri őket. Ezek itélték őt halálra. És ő most megkegyelmezen nekik? Megkegyelmez, pedig módjában volna, hogy rájuk gyujtsa a házat.

Egy másik, szűkebb ablak elé áll. Nem lát be. Bezörget csendesen s halkán ennyit szól:

Le, de csak akkor, ha ipartársulatunk zászlója alatt csoportosulunk, egyesülünk és e lapunk eszméjét, tanát véssük szívünkbe és így, közösen, egy szellemmel, egy fegyverrel rontunk a mi megrontóinkra.

Tehát előre, egyesült erővel!

Pinczerek érdeke

A munka és bére.

Rovatvezető: Jávör I. Sándor.

Munkáról és bérről beszélni — szociálisták. A ki pedig szociálista, az elégedetlen, az elégedetlenség pedig nem erény. Ez — előre bocsátom — nem az én logikám. Ez a főnökök eszéjárása. Szerintük legjobb, ha erről szó sem esik.

No, de én nekem más a nézetem s ha akármilyen világföfordító szociálistának is titulálnak, nyiltan kimondom a jelszót, a melyet erkölcsi kötelesség lesz minden magyar pinczérnek magáévá tenni.

A munkáról és bérről van szó. Ha nem is vagyok szociálista, ez esetben, mikor e realiztikus téma fejtegetésébe ereszkedem, annak kell lennem. De előre is kijelentem, hogy szociálistikus nézetem ismertetésével nem fogom tullepni a lehetőség határát és méltányos leszek úgy a főnökök, mint a pinczerek érdekeivel szemben.

Először a munkáról. Talán erről nem is kellene beszélnem, hiszen tudja minden pinczér, milyen fáradtságos, életölő az ő mestersége. Napról-napra talpon állni, sűrögni, forogni — már az magába véve is nem kis megerőltetés. De aztán jó csak a java. Napot-éjet a füstös, fulladt, egészségtelen levegőjű kávéházban tölteni, ez már az élet megrövidítése. Fáradtságunkhoz hozzájárul aztán még az az elbánás, a melyet a vendégek és főnökök részéről kell eltűrünk. Sőt még tisztességes munkánk után nem is vagyunk a társadalomnak elismert tényezői.

Pinczér — az nem ember. Ilyen balul itélkeznek felőlünk. Nevünk a „pszti“ és valóban is kutyái, hű kutyái vagyunk az embereknek.

De legalább a bérünk méltányos-e?

Oh, ez a bér — arczpíró.

Ez nem bér, ez koldusfillér, ez könyöradomány, ez szegénykrajczár, melyet a mi munkánkért, a fáradtságos, életölő munkánkért kapunk. Fizetésünk a — *borraló*. Hát ez is fizetés? Ezért hajtjuk a hasznát a főnököknek, kik napról-napra százásokat raknak zsebre s minket a vendégek jószívűségére utalnak?

— Nemzetes asszony . . .

Belülről kis vártatva hangzik:

— János?

— Az vagyok.

— Az Istenért . . .

— Csak csendesen . . .

— Az ismeretlen alak, a János az ajtó elé állt. Ugy szedte le róla a nehéz lakatot, mint a gyerek az almát a fáról.

— János, te vagy az? szólt egy női hang, a nemzetes asszony hangja, a mikor kinyílt a nagy ajtó.

— Én hát — felelt János — no, ne csodálkozzék. Nem a szellemem, magam vagyok az. Nem öltök meg. Csak a fületem lötték le . . .

Az öreg azután a sötétben megfogta a nemzetes asszony kezét s kivette börtönéből.

Egy ügyes ugrással hamarjában a kerítésen keresztül voltak.

— Hanem most hova menjünk — kérdezte a nemzetes asszony.

— Hogy hova, azt tudnám, csak világosabb lenne — felelt János s egyuttal gyujtót vett ki zsebéből. No, de világosság is lesz.

És fölmászott újból a kerítésre. A nemzetes asszony találgatta, mit akar a János? Ezt mindjárt meg is tudta. A község háza egy perc alatt lángba borult s szépen bevilágította a sötét tájat.

— No, most már látom az utat. Csak most két jó lábú lovat kell nézni s mehetünk tovább.

(Folytatjuk.)

Kartársak! Ez ügyben nem ez az első szavunk. Százszor is irtunk erről. Irtunk, de, úgy látszik, szavunk pusztában elhangzott szó volt.

Hanem ha hallják szavam a t. főnökök, hát akkor — azt hiszem — kárba veszett dolog volna tagadni szociális voltomat. No, de nem is tagadom. Bizonyos, a mai szociálizmustól eltérve, jó magam is *fölforgató* eszméknek vagyok a hive. Talán jogosan is gyanusíthatnak. De hát nem czéлом eszmémet, pártállásomat ismertetni, hanem a pinczerek érdekében kívánok szólni.

Ott hagytam el, hogy mi borralalóbból élünk. Igen. No, de ez nem helyes, ennek megszüntetésére kell tenni valamit.

H i r e k

— **Hymen.** *Hadz Ignác* eljegyezte *Jovicza Mariska* urleányt, társzerkesztőnk leányát.

— **Borvásár Villányban.** A v'illányi Borkistermelők Egyesülete folyó hó 9., 10. 11-én tartotta a borkóstolással egybekötött borvásárt, melyen 200 termelő 8000 hektoliter bort állított ki.

— **Vendéglői hírek.** *Eble Károly* VIII. ker., *Magdolna-utca* 20. szám alatt új vendéglőt nyitott. *Körber Ferenc* VIII. ker., *Práter-utca* 22. szám alatt új borházat nyitott. A közvágóhid vendéglőjét pályázat útján *Kaiser László* nyerte el. *Dióssy Ágoston* átvette a *Podrucsek-féle* vendéglőt. *Szolláry Ferenc* átvette a *Zöldfa-utca* 30. szám alatti vendéglőt. A *Silberer-féle* kerepesi-uti vendéglőben *Szlakanits József* főpinczéri állást nyert. *Balika György* a *Holtzspach-féle* deák-téri étteremben főpinczéri állást nyert.

— **Felrobbant lámpa.** Orsován e hó 9-én reggel 3 órakor *Gaszner Ferenc* vendéglős szobájában a lámpa felrobbant és a kitért tűz az egész házat elhamvasztotta. A vendéglős édes anyja, egy öreg beteges asszony, bennégett.

— **Halálozás.** *Pillmayer Lőrincz* fővárosi vendéglős a mult hetekben hosszas szenvedés után elköltözött az élők sorából. Nyugodjék békében!

— **Salakok** vannak köztünk sokan. És ezeknek lelki világára, azt hisszük, elég világosságot vetünk, ha csak egynek az eljárását is regisztráljuk. K. L. kisvendéglősről van szó. E sorok írója jó-hiszemüleg figyelmébe ajánlotta lpartársulatunkat, ő erre így nyilatkozott: „Éz az egyesület a mi megrontónk, mert a vendéglőst a vendéglőstől külön választá és így a harmonizálással egybejáró, együttes akciózt megakasztotta.“ — Kissé homályos és tudakosságra valló nyilatkozat ez s nem is tartjuk szükségesnek, hogy feleljünk reá. Feleljen a közvélemény. Kell és kell. Tehát tegyünk is. De hogyan és miképen? A sztrájk — a trieszti eset után — kissé félelmetes lett előttünk.

De próba — szerencse: *sztrájkoljunk!*

Sztrájkoljunk a tisztességes bérért.

Ez az én jelszavam. Elfogadjátok-e? Ugyan ez nem csekélység, nagyon is megfontolandó dolog, de én tövéről-hegyére átkutattam a dolog lényegét s akaratlanul oda lyukadtam, hogy *sztrájkoljunk!*

De persze ehhez vezető is kell. Méltób vezetőt az *országos pinczeregyesületnél* nem találhatnánk. Hát ennek a vezető embereit legelőször is felkérjük, nyilatkozzanak: *sztrájkoljunk-e?* A feleletet várjuk. A felelet után bővebben.

De teszünk, mert tennünk kell valamit a helyzet megreformálásán.

— **Zugkorcsmák.** Napról-napra újabb és újabb álló-borozókat fedezhetünk fel a főváros területén. Ezek a borozók, úgy tudjuk, hogy csak ideiglenes engedélyt kapnak és csak hónapról-hónapra mérhetik borukat. De akárhogy is engedélyezettek ezek a zugkorcsmák, nincs rendjén és a legerélyesebben appellálunk ellenük. Mi, kisvendéglősök alig hogy tengődünk és ráadásul még ezek is megrövidítenek bennünket veszedelmes konkorrulással, úgy annyira, hogy közülünk nem egy ennek a révén adta be a kulcsot. Egyenesen a belügyminiszter urhoz kell folyamodnunk, hogy az ilyen ideiglenes zugkorcsmák nyitását tiltsa el s csakis állandó engedély mellett engedjen vendéglőt nyitni. A szabadipar eszméje szép, de a mikor ezt a szabadságot szabadosságnak értelmezi: és ennek örve alatt sokak anyagi érdeke rövidül meg, ezt nem szabad szó nélkül hagyni, akkor ezt nem szabad megengedni.
Egy kisvendéglős.

Szerkesztői üzenetek.

Dénes Miklós. Hogy lehet olyan kíváncsi, mikor kötelezettségének eleget sem tett. A többi következik.

Társzerkesztő **JOVICZA ISTVÁN.**

Hellschein Lipót

műhízmőminta- és monogram-gyár

BUDAPEST

Koronaherczeg-u. 2., II. lépcső, I. em.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát bárminő rajz szerint jutányos ár mellett és kezkesedik pontos és izléses kivitelért.

Szállodások, vendéglősök, kávések és családok pinczerek 30 százalék kedvezményben részesülnek.

I-a Lignum Sanctum-golyók

árak:

9	9.5	10	10.5	11	11.5	12	12.5	cm.
1.30	1.55	1.80	2.20	2.65	3.—	3.25	3.50	K
13	13.5	14	14.5	15	cm.			
3.80	4.20	4.60	5.—	6.—	K			

Beitz János

műsztergályos,

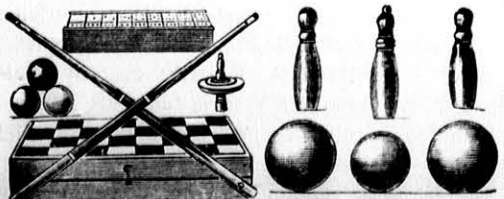
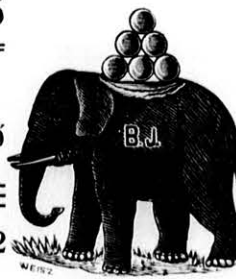
dákó- és billárdgolyókészítő

BUDAPEST

VII., Akácza-utca 52
(Dob-u. sarok.)

Elefántcsontban nagyraktár.

A czövegek 30 fillérrel olcsóbbak.
Használt golyókat 60 fillérért.

Telefon 874.

Telefon 874.

Kávéház-, vendéglő-, szálloda-tulajdonosok, társaskörök, valamint főpinczér urak figyelmébe!

Papír szivar-szopóka, Szanitász, duplán égetett és kristály tollal, valamint egyszerűbb minőségűek is a legjutányosabb árban; czégnomással és a nélkül.

2000 darab rendelésnél a czégnomás díjmentes.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küld

November Mór

papír szivar-szopóka készítő

BUDAPEST
VI., Révay-u. 23.

Der Kleine Gastwirth

Offizielles Fachblatt der Gewerbege nossenschaft der Gast-, Schankwirth und Kellner.

Pränumerationspreis:	
Für ein ganzes Jahr	12 Kronen
" " halbes Jahr	6 "
" " Vierteljahr	3 "

Herausgeber und verantwortlicher Redakteur

NIKHÁZY GÉZA

Erscheint jeden Donnerstag

Redaktion und Administration
Budapest, VIII. Bezirk, Rákóczy-tér Nr. 4

Die Kleinwirth halten ihre nächste Zusammenkunft und gesellige Jause am 21. d., 4 Uhr Nachmittag bei unserem Kollegen August Riedl (Sutca 9). — Um je zahlreicheres Erscheinen wird gebeten.

Mit vereinten Kräften.

(f) „Viele Gänse besiegen das Schwein“, sagt das Sprichwort. Wohl wahr, wir Kleinwirth sind keine Gänse, aber trotzdem können wir vereint und Eines Sinnes über die Schweine obliegen, über die kartellirten, blutegelartigen Bierbrauer.

Wir betonten es bereits oft, und es ist eine alte Wahrheit: je mehr Leute, umso mehr Sinne — viele Leute, viel Verstand — viel Verstand bezwingt viel Arbeit. Und wir Kleinwirth stehen vor einer großen Arbeit. Wir müssen den Kampf gegen das Geld, diesen Weltregenten aufnehmen. Das heißt, nicht so eigentlich gegen das Geld; das wäre ja leicht. Geld mit Geld zu übertrumpfen ist ja keine Kunst. Ich habe das auch nicht so gemeint. Nicht das Geld direkt, sondern jenen Geist, jene Maße, welche diesem dämonischen Weltregenten huldigt und sein Sklave ist. Das sind die millionreichen Brauer. Sie besitzen Geld in Unsummen, ihr Vermögen ist enorm und trotzdem tragen sie nach mehr Verlangen. Das ist der wirkliche Danaidenack, wo wir oben vergeblich nachfüllen, weil er bodenlos ist, und unten Alles wieder abfließt. So stehen wir mit den Bierbauern. Seit Jahrzehnten mästen wir sie mit unseren theuren Groschen und noch immer haben sie nicht genug. So recht nach ungarischer Art mästeten wir sie in Schafsgeduld, so lange, bis wir fast mit Haut und Haar draufgingen. Erst damals kamen wir zur Besinnung. Und Jeder von uns fragte sich selber: Ist das so auch in Ordnung, könnte das nicht anders sein? Die Gesamtheit antwortete hierauf: „Nähen wir den unausfüllbaren Sack zu!“ Die Idee, wie alles Neue, gefiel uns, und mit beiden Händen griffen wir nach Nadel und Zwirn, um diese Näherei zu vollziehen.

Die Nadel — sagen wir, — ist die Gewerbege nossenschaft, der Zwirn, das ist unser Blatt. (Wir sind nämlich noch nicht stärker als dieser.) In diese Nadel fädelt sodann der Gesamtwille den Zwirn ein und die Näherei begann. Aber jetzt sehen wir, daß die Vernähung des Sackes schwer von Statten geht, weil Niemand da ist, der den Reiß, wo Alles ausfließt, zusammenfassen und unter die Nadel halten wollte.

Kollegen, nicht wahr, Ihr leset mit Widerwillen diese mit unserer trübseligen Lage unvereinbarlichen, in scherzhaftem Tone gehaltenen Sätze? Aber ärgert Euch nicht. Wenn Ihr alldies ernst erfassen wollt, wird jeder Scherz entweichen und die raube, nackte Wirklichkeit wird Euch ins Auge fallen.

Zunächst, diese Scherzrede sollte die Einleitung zu einer sehr ernstlichen Sache bilden. Und nun will ich sagen, wo dies Alles hinaus will. Oder wißt Ihr es bereits? Es scheint mir so. Ich will es aber trotzdem sagen.

Nun denn, die Gewerbege nossenschaft und unser Blatt sind wirklich weiter nichts als Nadel und Zwirn, — oder deutlicher gesagt: das Werkzeug, mit dem wir den unerfülllichen Sack zunähen, die Brauer auf ihrem Raubzuge zum Stillstande bringen können. Denn noch immer befinden sie sich auf dem Raubzuge. Und obzwar sie in uns einen ebenbürtigen Gegner gefunden haben, setzen sie ihr Unwesen fort. Nur darum, weil sie sehen, daß die Nadel und der Zwirn: die Gewerbege nossenschaft und unser Blatt noch nicht über die genügende Zahl treuer Anhänger verfügen. Und darin haben sie Recht. Weshalb sollten sie auch die Waffen strecken, wenn wir sie dazu nicht zwingen?

Kleinwirth, diesmal sollten wir denn doch schon unseren ernstlichen Willen zeigen, in unserem und im Interesse unserer Nächsten, und vereint, mit gemeinsamem Willen sollten wir — diesen unerfülllichen Sack zunähen. Zerschmettern wir den reißenden Thieren die Hörner, sonst fallen wir ihrer Verschöderung alleamt zum Opfer. Verschören auch wir uns. Wir sind ihnen an Zahl überlegen, und wenn wir auch an Kapital und Macht die Schwächeren sind, können wir sie trotzdem besiegen.

Aber nur dann, wenn wir uns unter der Flagge unserer Gewerbege nossenschaft zusammenscharen, wenn wir unsere Kräfte vereinigen, wenn wir die Ideen und die Rathschläge unseres Blattes beherzigen, — und so vereint, mit der gemeinsamen Waffe zum Angriff schreiten — nur so können wir Diejenigen zerschmettern, welche uns zugrunde richten wollen.

Auf denn! Mit vereinten Kräften.

Die Bewegung der Schank- und Kleinwirth.

Die von den Schank- und Kleinwirth initiierte Bewegung gewinnt immer mehr an Ausdehnung, weil die Mitglieder der Genossenschaft die Unhaltbarkeit der gegenwärtigen Zustände einzusehen beginnen und weil sie erkannt haben, daß zur Sanirung derselben nur die Genossenschaft berufen ist. Diesem Umstande ist es zuzuschreiben, daß gelegentlich der jüngsten Konferenz bei unserem Kollegen Jarmer die Mitglieder und selbst die Vertreter der zu unserer Unterstützung errichteten Bierdepots in so schöner Zahl erschienen sind.

Auf dieser Konferenz theilte Präsident Drechsler mit, daß ihn der Bierverfüßler Mich überall verleumde und daß er denselben aufgefordert habe, die Wahrheit seiner Unterstellungen zu beweisen und die Daten in den Blättern zu veröffentlichen.

Nachdem Schriftführer Zala i erklärte, daß Mich mit Berufung auf seine Eigenschaft als Reserveoffizier in großtuerischer Weise allseits erklärte, daß er thun könne, was ihm beliebt, zur Verantwortung gezogen, jedoch in feiger Weise klein beigebe und sich damit decke: „daß er ja selber nur ein Werkzeug sei, nachdem er nur ein untergeordnetes Subjekt ist“ — beschloß die Konferenz auf Antrag des Schriftführers einstimmig und mit lebhafter Begeisterung, daß sie Mich dessen nicht für würdig erachte, sich noch ferner mit ihm zu beschäftigen. Möge Mich was immer machen, die Wirth werden darauf nicht mehr reagieren; somit erachte es die Konferenz für überflüssig, ihrem Vertrauen zum Präsidenten Drechsler gelegentlich dieses Zwischenfalles in anderer Weise Ausdruck zu verleihen.

Die Konferenz beschloß ferner, von Drecher kein Bier mehr zu beziehen und mit ihm endgiltig zu brechen, hingegen jedoch die in neuester Zeit hier etablirten Bierdepots nach besten Kräften, ohne Rücksicht auf die eventuellen Mehrkosten, in solcher Weise zu unterstützen, daß diejenigen Mitglieder, deren Gäste auf die bessere Qualität des Bieres das Hauptgewicht legen, Steinfelder Bier, die übrigen aber Schellhofer oder Soproner Bier ausschänken mögen.

Aus dem Lokale des Kollegen Jarmer begaben sich die Theilnehmer an der Konferenz zu Kollegen Géza Rája, um denselben auch an sein feinerzeit gegebenes Versprechen zu erinnern.

Der beschränkte Ausschank und der Verkauf im Kleinen.

Unter beschränktem Ausschank verstehen wir den glasweisen Verkauf, das ist den Ausschank von Wein und feineren Brauntweinforten zur Konsumirung im Wirthslokale (nicht außerhalb desselben) in Decilitergläsern; sodann den Ausschank über die Gasse, d. i. den Ausschank im Kleinen von Wein und feineren Brauntweinforten zur Konsumirung außerhalb des Lokales, in offenen Gefäßen, und ferner den Verkauf von Flaschenwein und Flaschenbier, d. i. die Ausfolgung von in geschlossene Flaschen verzapftem Wein und Bier zur Konsumirung im Lokale und nicht außerhalb desselben.

Der beschränkte Ausschank ist mit weniger Rechten verbunden, als der unbeschränkte, hingegen ist er aber weniger Vergationen unterworfen.

Der Verkauf im Kleinen genießt ebenfalls eine beschränkte Rechtsbefugniß. Was das ist, haben wir bereits gesagt. Unter Verkauf im Kleinen verstehen wir, daß Jemand von der Finanzbehörde das Recht erhält, geistige Getränke nur in geschlossenen Gebinden (niemals in offenem Geschirr) zur Konsumirung im Lokale (nie außerhalb desselben) im Kleinen gewerbsmäßig verkaufen zu dürfen.

Die in geschlossenem Gebinde im Kleinen zu verkaufenden Spirituosen müssen mindestens 75 Alkoholgrade besitzen.

Spiritus oder aus denselben erzeugter ordinärer Brauntwein darf nur dann im Kleinen verkauft werden, wenn in geschlossenem Geschirr und auf einmal nicht weniger als ein halber Liter ausgefolgt wird. Wenn also der Kleinhändler oder die Konsumgenossenschaft das Recht erhält, gewöhnlichen Brauntwein im Kleinen (also in geschlossenem Gebinde) verkaufen zu dürfen, müssen sie jedesmal zumindest einen halben Liter ausfolgen; mit anderen Worten: jene geschlossenen Gebinde, in denen sie Brauntwein halten, muß mindestens einen halben Liter fassen.

Der Verkauf im Kleinen kann bewilligt werden den Spiritus-, Liqueur-, Rum- und Cognacfabrikanten, Bierbrauereiunternehmungen, Weinproduzenten und Denjenigen, deren Hauptgeschäftsbetrieb der Handel mit Spirituosen bildet; ferner ist er auch anderen Geschäftsleuten und Kleinhändlern (Konsumgenossenschaften) zu bewilligen, welche außer ihrem bisherigen Geschäftsbetriebe sich auch mit dem Verkaufe im Kleinen von geistigen Getränken als Nebengeschäft befassen wollen. Das wesentlichste Merkmal des Verkaufs im Kleinen ist, daß das geistige Getränk immer nur in geschlossenem Gebinde ausgefolgt wird.

Was ist unter geschlossenem Gebinde zu verstehen? Geschlossenes Gebinde ist eine aus Glas oder anderem Material hergestellte Flasche, Krug oder ein sonst ähnliches Gefäß, welches gehörig verkorkt, versiegelt oder mit Staniolklappe verschlossen ist. Auf einem derartigen Gefäße muß eine den Inhalt bezeichnende Etiquette angebracht sein. Ausgenommen hievon sind die ihr eigenes Produkt enthaltenden Gebinde der Weinproduzenten.

Die Spiritus-, Liqueur-, Rum-, Cognacfabrikanten und Brauereien, überhaupt all Diejenigen, deren Hauptgeschäft der Handel mit geistigen Getränken bildet, können solche außer in den soeben benannten geschlossenen Gebinden, auch in kleinen Fässern zum Verkaufe bringen, welche derart verspundet sein müssen, daß sie auch einen weiten Transport vertragen.

Die letzterwähnten Geschäftsleute dürfen Bier im Kleinen auch in solchen Flaschen verkaufen, welche blos mit einem Porzellanstopfel geschlossen sind und sonst keinen Verschluss besitzen; ferner in solchen Flaschen, welche nicht versiegelt oder mit Staniolklappen verschlossen sind, sondern blos einen einfachen Korkstopfel besitzen, in welchen die Firma eingebrannt ist. Auf den Flaschen kann in dem Falle auch die den Inhalt angegebende Etiquette entfallen, wenn die Firma des Flaschenbierhändlers in die Flasche selbst eingegossen oder eingegäßt ist.

Das in solchem Gebinde befindliche Bier kann von den Kaufleuten, Kleinhändlern (Konsumgenossenschaften), welche mit dem Verkaufe im Kleinen sich als Nebengeschäft befassen, also den Verkauf desselben gewissermaßen nur vermitteln, verkauft werden, ohne daß dasselbe ungefüllt zu werden braucht; sie müssen dasselbe also nicht erst in andere Flaschen füllen, welche verkorkt, versiegelt und mit Etiquetten versehen sind. Bei im eigenen Betriebe auf Flaschen abgezogenem Biere sind diese Kaufleute, Kleinhändler oder Konsumgenossenschaften verpflichtet, die Versiegelung oder die Staniolklappe auf dem Gebinde anzubringen.

Die auf den Verkauf im Kleinen lautende Lizenz berechtigt Niemanden, daß er gebrannte Spirituosen auch im Großen in Verkehr bringe; hierzu ist eine spezielle Lizenz nötig. (Zum Verkaufe von Wein oder Bier im Großen ist eine Lizenz nicht nötig.) Es wird jedoch nicht als Verkauf im Großen betrachtet, wenn ein solcher Geschäftsmann geistige Getränke in gehöriger Weise verkorkten Flaschen auf einmal an eine und dieselbe Partei liefert, in einem Quantum, welche das für den Verkauf im Kleinen vorgeschriebene Maß überschreitet.

Lizenzen zum unbeschränkten Ausschank verabfolgt die Finanzdirektion nur in einem gewissen limitirten Maße, denn — wie wir wissen — ist für jede einzelne Gemeinde ein bestimmter Status vorgeschrieben, und werden die Lizenzen für den unbeschränkten Ausschank (Wirthshäuser, Branntweinschänken) nur so lange verabfolgt, bis dieser Status nicht voll ist. Über diese im vorhinein festgesetzte Anzahl bekommen nur Clubs, Kantinen und Marktendereien die Lizenz zum unbeschränkten Ausschank.

(Fortsetzung folgt.)

Über Verkorkung von Wein- und Bierflaschen.

Daß die jetzige Art der Verkorkung viele Mängel hat, ist allgemein bekannt. Der Patentverschluss der Flaschen mit Gummiring und porzellanem Stöpsel ist ebenfalls nicht viel besser, ganz abgesehen von den höheren Preisen dieser Verschlüsse und deren Unbrauchbarkeit für Exportsendungen. Bei beiden ist es die Infektion der zu verschließenden Flüssigkeit mit organischen Lebewesen, welche über kurz oder lang eine Zersetzung hervorrufen und dadurch, sei es nun Wein, Bier oder Milch, dieselben ungenießbar machen. Das Getränk wird trüb, flockig, sauer oder erhält den besonders bei Wein so sehr unangenehmen Korkgeschmack, in allen Fällen ist es als Getränk kaum mehr zu verwerten. Diese Fälle treten besonders dann ein, wenn die betreffenden Getränke längere Zeit lagern müssen oder eine gewisse Zeit einer höheren Temperatur ausgesetzt werden, wie es ja bei allen denjenigen Getränksorten vorkommt, welche für den Export nach Ländern unter heißerem Klima bestimmt sind. Selbst sehr vorsichtiges Pasteurisiren hilft nicht, es finden sich immer mehr oder weniger Flaschen in einer Sendung, welche den einen oder anderen der obengenannten Fehler aufweisen.

Die Quelle nun, aus welcher diese Fehler stammen, sind die Korken, welche in ihren Poren immer eine gewisse Anzahl organischer Gebilde beherbergen, wenn sie nicht vorher in gründlicher Weise sterilisirt worden sind, entweder durch Behandlung in heißen Dämpfen oder Waschen in Alkohol zc. Aber diese Prozeduren beseitigen leider nicht den Korksaft, der schließlich, wenn auch nur in geringer Menge, hin und wieder beim Maschinen-Verkorken in die Flüssigkeit gelangt, oder kleine Stücker des Korkes brechen ab, schwimmen in den Flaschen und sind für den Konsumenten immer eine unliebsame Erscheinung.

Diese Fehler zu beseitigen, ist man schon seit längerer Zeit bemüht gewesen, ich will hier nur an den Vorschlag erinnern, die Korken zu paraffiniren, welcher zweifellos nicht das leistet, was man von ihm erhoffte. Vor Allem aber schützt er nicht gegen das Abbröckeln der Korken und ist bei nicht erstklassigem Material die volle Bedeckung derselben mit Paraffin immer problematisch.

Es ist nun schon seit langem bekannt, daß der Erzas für die thierische Masse, nämlich das Pergamentpapier die Eigenschaft besitzt, mit ihm verschlossene Konserven, Säfte, Mixturen zc. zu konserviren, da es für Luft und Wasser undurchdringlich ist. Es wird ferner im Wein, Bier zc. nicht verändert, fault nie und wird von organischen Gebilden, Pilzen zc. nicht angegriffen.

Aber obgleich es, wie schon gesagt, bei vielen Verschlüssen vortheilhafte Verwendung fand, war es dort, wo es eigentlich so recht am Plage gewesen, bisher noch nicht im Gebrauch, nämlich bei den bekanntesten Getränken Bier, Wein, Milch zc., die ja am leichtesten durch fehlerhafte Verkorkung in Mitleidenschaft gezogen werden. Der Grund lag nun einfach daran, daß es bisher kein Mittel oder vielmehr keine Maschine gab, welche zugleich verkorkte und ein Pergamentblatt zwischen Kork und Flüssigkeit brachte. Diese an sich schwierige Aufgabe ist jedoch nunmehr durch eine Maschine in ausgezeichneter Weise gelöst, welche von der Firma Boldt und Vogel in Hamburg auf der letzten Brauereiausstellung vorgeführt wurde, und das Interesse all Derjenigen voll in Anspruch nahm, welche sich mit Verstand und Export beschäftigen.

Diese Korkmaschine „Pergamobil“ benannt, ist mit einer eigenartigen Korkpresse versehen, in welche die Einführung eines Pergamentstreifens stattfindet.

« Feuilleton. »

Die Edelfrau.

— Eine Erzählung aus dem Freiheitskampfe. —

Von E. Jovicza.

I.

Die abendliche Stille des alterthümlichen Kastells wurde durch das Anarren der verrosteten Thorangeln unterbrochen. Das glattrasierte Gesicht des Bedienten drückte namenloses Erstaunen aus, als er den Ankömmling erkannte. Als er sich von seinem Erstaunen halbwegs erholt hatte, reichte er dem Ankömmling, einem eisgrauen Honvéd, mit abgeschabter Montour, freudig erregt beide Hände.

Der alte Honvéd war Johann, der Diener des wohlthunenden Herrn Béla von Korpássy.

— Gott zum Grusse, Johann, begrüßte ihn der Bediente. Was bringen Sie Neues?

Der alte Honvéd nahm seine von einer Kugel durchlöcherter rothe Mütze ab, strich sich über sein langes, zerzaustes graues Haar und seufzte.

Nach einer Pause sagte er:

— Schlechte Nachrichten, mein Sohn.

Der Junge wurde plötzlich betrübt. Er bemerkte jetzt erst, daß dem Honvéd der linke Arm fehlt.

— Nicht das ist das ganze Unglück, sagte der Alte, indem er auf seinen leeren Armel wies. Das ist es nicht. Es ist etwas Argeres.

Dem Bedienten stiegen die Thränen in's Auge. Er dachte an seinen gütigen Herrn, welcher mit Johann hinauszog in den Kampf um die Freiheit.

— Um Gottes willen, Johann, der gnädige Herr ist doch nicht... hier verlagte ihm die Stimme.

— Jawohl, der gnädige Herr ist... .

— Gefallen?

— Wäre er doch gefallen.

— Johann, was sagen Sie da? Was ist geschehen?

Der Alte senkte seinen Blick zu dem schneebedeckten Boden und antwortete mit Thränen in den Augen:

— Der gnädige Herr ist ein Vaterlandsverräter geworden... er ging zu den Kaiserlichen über... .

Jetzt erst riß der Junge seine Augen so recht eigentlich auf. Der gnädige Herr, der große Patriot Korpássy ein Vaterlandsverräter! Diese Nachricht traf ihn schwerer, als es die Nachricht von seinem Tode gethan hätte.

Er sprach jedoch nichts. Wortlos schritten sie miteinander in den großen Empfangssaal und von hier in ein wohldurchwärmtes Nebengemach, wo Johann seine erstarrten Glieder zu wärmen begann.

Der Bediente schritt betrübt auf die Gemächer der gnädigen Frau zu.

Vor der Thüre machte er Halt und lauschte. Von innen ließ sich eine liebliche Sopranstimme vernehmen. Die gnädige Frau sang ein Lied, welches sie noch in Rom im „Stituto Maria“ gelernt hatte:

Salve, o Vergine divina,
Salve, o fonte di pietà;
Tu sei madre, sei regina,
Del'afflitta umanità... .

Der Junge lauschte ergrißen den seelenvollen Lauten, welche zum Herzen sprachen. Diese Melodie paßte zu seiner Seelenstimmung: sie war trübe und traurig.

Dieser Pergamentstreifen wird durch zwei Walzen bei der Aufwärtsbewegung der mit dem Stempel versehenen Couliſſe, um Streifenbreite vorgeſchoben. Kurz vor Beendigung des Hubes der Couliſſe wird der Streifen gegen ein ſcheerenartiges Meſſer geführt, dieſes ſchneidet ein Blättchen von beſtimmter Größe ab, welches dann beim Niedergang des Stempels ſich ſelbſtändig formend, mit dem Kork zuſammen in die Flaſche gepreßt wird.

Hiedurch wird ein abſolut dichter Verſchluß der Flaſche hervorgerufen, während beim Herausziehen des Korkes das Pergamentblättchen ſtets gänzlich mit entfernt wird. Dieſer Verſchluß verhindert abſolut die Verührung des Inhaltes der Flaſche mit dem Korkmaterial, welches, da es nun nicht mehr mit dem Getränk in Verührung kommt, nicht mehr erſtklaſſiges Material zu ſein braucht, da Poren des Korkes durch die Hülle verdeckt werden. Schon dieſer eine Vortheil iſt von großem Werthe, vor allem aber fällt ſchwer ins Gewicht, daß nunmehr mit der Inſektion durch den Korkſaft nicht mehr gerechnet zu werden braucht, als auch durch das Fernhalten abdröckelnder Korkſtückchen die Getränke nicht mehr verunreinigt werden können. Da endlich das Verforken auch nicht mehr Zeit in Anſpruch nimmt, als mit den bekannten bisherigen Maſchinen, ſo erſcheint dieſe Maſchine als eine außerordentliche, längſt gewünschte Verbeſſerung, welche auf das Angelegentlichſte zu empfehlen iſt.

« Allerlei. »

— **Beim Vollwerden der Fäſſer ſich ſelbſt ſchließender Hundskopf.** Für den Auslauf und Abſchluß der Leitungſchläuche beim Abziehen von Wein mit der Pumpe oder dem Zugheber benützt man allgemein den Hundskopf. Um aber ein rechtzeitiges Schließen der Schlauchpipe zu bewerkſtelligen und Überfüllen des Faſſes zu vermeiden, iſt eine ſorgfältige Aufmerkſamkeit erforderlich und dabei doch nicht immer ein Weinverlust zu verhüten. Man hat daher ſchon ſeit längerer Zeit derartige Hundsköpfe konſtruiert, welche automatisch wirken und ſich von ſelbſt abſchließen, wenn das Faß gefüllt iſt, oder ein Zeichen geben, wenn der Wein nahe zum Spundloch reicht. Die meiſten derſelben ſind jedoch empfindlich und ſchwierig zu handhaben oder auch nicht immer verläßlich, ſo daß ſich dieſe Geräte in der Praxis nicht allgemein einbürgern konnten, obwohl ein ſolcher Hundskopf für eine größere Kellerei von größtem Vortheil iſt. Die bekannte Kellereiarifkel-Handlung Anton Chriſtianeckl in Bozen-Tirol hat nun einen neuen automatiſchen Sicherheits-Faßfüllhahn in Verkehr gebracht, welcher die bei früheren Konſtruktionen vorgekommenen Uebelſtände vermeidet und daher geeignet iſt, den Bedürfniffen der Praxis zu entſprechen. Dieſer Sicherheitshundskopf ſchließt ſich beim Vollwerden des zu füllenden Faſſes ſelbſtthätig, ohne daß das Faß überläuft oder nur ein Tropfen Wein verloren geht. Derſelbe iſt einfach konſtruiert und gleicht äußerlich beinahe dem bekannten alten Hundskopf, hat jedoch eine Einrichtung, welche das automatiſche Schließen des Hahnes bewirkt, wenn das Faß voll iſt. Die Handhabung dieſes Sicherheitshahnes iſt eine ſehr einfache. Der Hahn, deſſen Conus mit einem Gummimantel umgeben iſt, wird luftdicht ins Spundloch des zu füllenden Faſſes eingefügt, der Griff des Wechſels auf offen geſtellt und ſchließt ſich von ſelbſt, wenn das Faß voll iſt. Ebenſo einfach iſt das Nach- oder Auffüllen mit dieſem Hahn, indem derſelbe unabhängig von der automatiſchen Selbſtverſchlußvorrichtung wie jeder andere Hund-

kopf benützt werden kann. Die Vortheile, Zeiterſparniß und Vermeidung von Weinverlusten, welche dieſer Hahn gewährt, ſind ſo bedeutend, daß ſich der Anſchaffungspreis von K. 50 per Stück für einundeinhalbzöllige (38 mm.) Schläuche raſch bezahlt macht und in jeder größeren Kellerei bald Eingang finden wird. Bei Beſtellung iſt ein Muſter des Gewindes einzufenden.

— **Der Schnurrbart des deutſchen Kaiſers.** Der in gewiſſer Hinſicht dem Antlitz ein wildes Ausſehen verleihende, in Fächerform nach aufwärts ſtrebende Schnurrbart verbannt ſeine Form dem deutſchen Kaiſer Wilhelm II., der dieſe Art von Schnurrbarttracht populär machte. Gelegentlich einer Parade ſah er dieſe ſonderbare Form des Schnurrbarts an einem ſeiner Leibgardiften, den er ſofort vor ſich beſcheiden ließ. Der arme Leibgardift mochte wohl etwas Anderes erwartet haben, als die Frage nach dem Friſeur des Gardiften. Zu ſeiner großen Überraschung empfing ihn der Kaiſer leutſelig und erſuchte ihn, ihm jenes Geheimmittel mitzutheilen, mit deſſen Hilfe man den Schnurrbart ſo nach aufwärts drehen könne. Der Gardift nannte hierauf ſeinen Friſeur, deſſen Ernennung zum Hoffriſeur ſofort erfolgte. Der glückliche Friſeur wurde auf Grund ſeiner ſamofen Bartbinde alsbald Beſitzer eines großen Vermögens. Er begleitete den Kaiſer auch auf einer Reiſe nach Paläſtina und wurde für ſeine Dienſte mit dem „Kreuz von Jeruſalem“ dekoriert. Die Schnurrbarttracht Kaiſer Wilhelm hat in Deutſchland gewiſſermaßen einen Nationalcharakter angenommen.

— **Ein Yankee-Testament.** In Manajunka, in unmittelbarer Nachbarſchaft Philadelphias, ſtarb unlängſt ein excentriſcher Greis, welcher vor ſeinem Tode den beherdlichen Organen das folgende Teſtament zur Aufbewahrung übergab: „Ich habe meiner gottſeligen Gemahlin verſprochen, daß ich unſere Aſche nach unſerem Ableben auf dem Territorium Amerikas in alle vier Windrichtungen zerſtreuen laſſe, damit der Wind ſie nach den unbewohnten Gefilden Kanadas und über den Ozean nach Europa trage. . . Ich erfülle mein Verſprechen. Mein Vermögen hinterlaſſe ich meinem Sohne unter den folgenden Bedingungen: Er möge meinen und den Leichnam meiner wiederausgegrabenen Gemahlin dem Crematorium zu Nework ausſolgen, daſelbe verbrenne unſere Gebeine zu Aſche, lade ſie in eine Kanone und feuere ſie auf den Bergen von Virginien nach Norden, Süden, Oſten und Weſten.“ — James Cloſon — dieſer der Name des excentriſchen Yankees — ſtarb und ſein Sohn erfüllte den letzten Wunſch des Vaters, worauf er die Erbschaft deſſelben, im Verlaufe von anderthalb Millionen Dollars einſtrich.

— **Ein blinder Briefträger.** Joe Blackmith, ein ſtockblinder Mann, verſieht in dem Dorfe Kilgrave in der engliſchen Graſſchaft Buckingham den Dienſt als Briefträger. Der Genannte hat ſein Augenlicht gelegentlich einer Feuersbrunſt eingebüßt, als er zwei Kinder vor dem ſicheren Flammentode errettete. Seine vollſtändige Blindheit verhindert Joe Blackmith nicht, die tägliche Briefpoſt zwiſchen den drei engliſche Meilen auseinander liegenden Orten Kilgrave und Newport zur vollkommenen Zufriedenheit ſeiner Vorgeſetzten zu beſorgen. Der blinde Briefträger beſitzt ein erſtaunlich gutes Gedächtniß, ſo daß er in der Behändigung der Briefe viel weniger Verſtöße begeht, als ſeine ſehenden Kollegen. Den blinden Joe begleitet auf ſeinen amtlichen Gängen ſchon ſeit Jahren ſein treuer Hund Philax. Derſelbe iſt ein getreuer Gefährte, welcher ſeinen Herrn gewiſſenhaft geleitet, und wehe dem, der ſich dem blinden Briefträger in feindlicher Abſicht zu nähern wagt.

Der Junge pochte an der Thüre. Die gnädige Frau trat heraus.

— Was wünſcheſt Du? fragte ſie.

— Ich melde gehorſam, Johann iſt zurückgekehrt.

— Was für ein Johann?

— Der Diener des gnädigen Herrn.

— Er komme zu mir.

Im ſelben Momente kam Johann bereits mit leiſen, zaghaften Schritten herbei.

— Johann, was bringſt Du für Nachrichten? fragte das jugendliche Weib in freudigem Tone und ſaß außer ſich.

— Ich brachte keine ſolche Nachricht, welche Sie möglicherweise erwarten mochten.

— Nicht? Ich rechnete auf Ruhm oder Tod.

— Es iſt etwas Anderes.

— Etwas Anderes? Was dem?

— Schlimmer als der Tod; häßlicher als Alles. Der gnädige Herr iſt zu den Eſterreichern übergegangen.

— Mein Gott, iſt es möglich? Iſt es wahr? Ach! hauchte ſie und ſank ohnmächtig auf eine Ottomane.

Aber raſch erhob ſie ſich.

— Johann, ſagte ſie, das kann ich nicht zugeben! Das muß verhindert werden. Ich muß ihn lebend oder todt zurückbekommen. Wir können nicht ertragen, daß er gegen uns kämpfe.

Johann erſtaunte über den Ton dieſer Worte, noch mehr über den Befehl, welchen dieſelben enthielten.

— Morgen Früh ſattle zwei gute Kenner, einen für mich, den anderen für Dich; für Waffen werde ich Sorge tragen. Verſteht Du, was ich will?

— Ich verſtehe, gnädige Frau. Morgen Früh halb 4 Uhr.

II.

Die Einwohner des kleinen Landſtädchens beriethen tagelang, wer jener ſchlankgewachſene jugendliche Offizier geweſen ſein mag, welcher in Begleitung des alten Johann aus dem Hofe des Kaſtells herausgeſprengt kam und ſodann in raſendem Galopp über Stod und Stein davonritt.

Vergeblich fragten ſie, verbeglich rietten ſie hin und her, Niemand konnte es ihnen ſagen.

Der unbekante Reiter war — es iſt vielleicht unnöthig zu ſagen — die Edelſrau von Korpáſſin. Als ſie mit dem alten Johann das vierte Dorf erreicht hatte, ſchlug ſie eine langſamere Gangart ein. Bis hieher hatten ſie kein Wort miteinander gewechſelt. Jetzt aber, Seite an Seite im Schritte reitend, begannen ſie zu ſprechen.

— Weißt Du, wohin ich eigentlich gelangen möchte, Johann? fragte die gnädige Frau.

— Ich vermute es.

— In eines der ungarischen Lager.

— Dort gibt es aber ein ſehr beſchwerlichſches Leben.

— Sorge nichts! Das will ich ja eben. Ich werde die Stelle meines Mannes im Kampfe vertreten.

Der Alte ſchüttelte den Kopf.

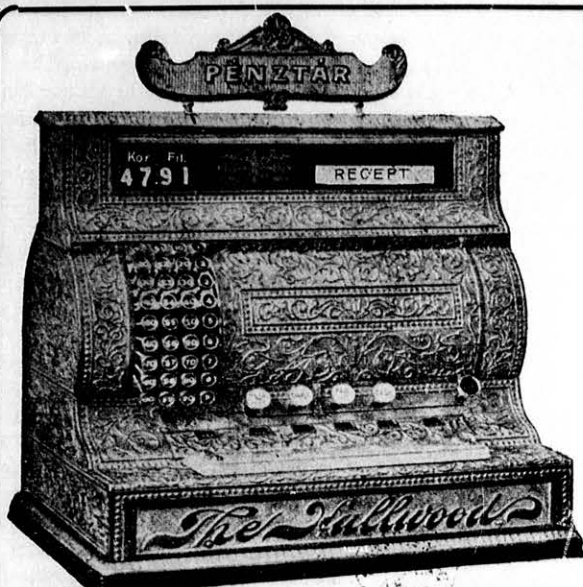
— Für den Krieg iſt der Arm einer Dame zu ſchwach. Die gnädige Frau iſt zu zart für die Strapazen des Krieges. Es wäre mir lieber, wenn Sie zurück nachhauſe ritten und das Ganze mir überließen. Ich ſchwöre bei Gott, daß ich das erreiche, für was die gnädige Frau ins Feld ziehen will.

— Ich glaube Dir, Johann. Ich weiß, daß Du ein wackerer Mann biſt.

— Wenn ſie mir auch meinen zweiten Arm abſchlagen, ich ſtütze mich trotzdem auf den Feind.

VENDÉGLŐSÖK és SZÁLLODÁSOK FIGYELMÉBE!

LEGJOBB A VILÁGON!

Ön is tudja meg,

hogy

a THE HALLWOOD

Cash Register Company által
Amerikában gyártott fizetőpénz-
tárak a LEGTÖKÉLETESEB-
BEK és ez idő szerint a LEG-
JOBBAK a világon

THE
HALLWOOD

CASH REGISTER Co. Budapest, VI., Dalszínház-utca 10.

LEGJOBB A VILÁGON!

Alapított 1876.

Mérték szerint csak **16** forint
egy teljes öltöny
valódi gyapju szövetből.

16 forint
egy finom felöltő

legújabb divat szerint, igen jó hozzá-
valóval és a legújabb szabással készít

BAUMGARTEN BENŐ
Budapest, VII., Dohány-utca 27.

A KOCSI-IPAR

szakmába vá-
gó mindenne-
mű munkát
elvégelek, de

különösen a kocsik fényezését

a legkitartóbb és a legutányosabb árban készítem, min-
nélfogva a n. é. közönség pártfogásába ajánlom magamat

LOVÁSZ ISTVÁN, kocsifényező-mester

BUDAPEST, VII. ker., Dohány-utca 57.

Acetylen világítási berendezéseket
minden nagyságban.
Acetylen izzó égők a létezők között a leg-
jobbak.

Saját szabadalom, 60% gázmegtakarítás.

Calcium - Carbide

minden mennyiségben, a legolcsóbb napi árban.

Önfejlesztő acetylen-lámpák és minden a
berendezések a legjobb kivitelben. **szakbavágó**

Számos nagyszabású berendezés működésben.
Prospektus és költségvetés ingyen.

Mautner Adolf és Társai

Budapest, VII., Dembinski-utca 18.

Fogak

a legújabb módszer szerint
beilleszt teljes fogsorokat
és egyes fogakat fájdalom
nélkül. A gyökér eltávolí-
tása főleges.

Rosszul álló fogsorok olcsón
átalakíthatnak. Az általam
beillesztett fogsorok a valódi fogaktól meg nem külön-
bözthetők, és rágásra jótállással kitűnően használhatók.

Vidékiek 24 óra alatt kielégíttetnek.

A szálloda-, korszma- és kávéház-tulajdonosok és al-
kalmazottjai 40% árelengedésben részesülnek.

KOVÁCS J. fogászati műterme

Budapest, Károly-körút 9, II. em. 8

(Gróf Hadik-palota.)

Található : d. e. 9 órától d. u. 6-ig. — Vasár- és
ünnepnapon d. u. 4 óráig.

Hagenauer Frigyes Károly

üvegedzési és festészeti műintézete

BUDAPESTEN, VIII. ker., Vig-utca 14.

FOGORVOS

az összes gyógytu-
dományok tudora,
szpecialista száj- és
fogbetegék részére

Dr. Kalinovsky

Budapest, VI., Kerepesi-ut 60.

Szájpadlás nélküli fogak, fogsorok és arany koronák
készítése a gyökereknek eltávolítása nélkül. Legújabb
fogsorok fémlappal. Eltart emberéltig. Törés kizárva.
Mérsékelt árak, esetleg részletfizetésre is. Munkámért
10 évi jótállást vállalok.

Fog- és fogtőhuzás a legújabb amerikai módszer szerinti
érsztelenítéssel teljesen fájdalom nélkül 1 koronáért.
Fogtömések arannyal, platina, ezüst és porcellánnal
2 koronától felfelé. **Fogak és fogsorok** mesteri kivitel-
ben, kitűnő anyagból 3 koronától kezdve.

Tört, rossz és használhatatlan fogsorok javítása és ujja átdolgozása
3 óra alatt eszközölköttek.

Szegényeknek ingyen!

Több száz kiváló orvos ajánlja!

Vidékre pontosan szállít a
Szent Lukácsfürdő-kutvállalat, Budán.

Jovicza Mátyás

szőlőbirtokos

ÉRDEN, (Fehér-m.)

Ajánlja:

idei fehér és vörös
borát.

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Csopor Antal

vendéglője, Kerepesi-ut az O. P.
egyesülettel szemben

Minden gallér és kézelő tisztítás
után ismét olyan szép, mint az uj!

Gyár:

BUDAPEST, VIII., Röck-Szilárd-u. 38.

Fióküzlet: VIII., Üllői-ut 4. sz.

Ing-tisztítás darabonként 14 kr., gallér 2 kr.,
kézelő 4 kr., függöny 20 kr.

Női ruhák kiváló szépen tisztíttatnak
2 frt 50 krajczárért.

Sima ruhák nagyon olcsó árban tisztíttatnak.